

KOMITET STERUJĄCY IM. PROF. ADAMA STEFANA TREMBECKIEGO DLA PRZYGOTOWANIA ZAGOSPODAROWANIA LEGNICKIEGO ZAGŁĘBIA GÓRNICZO-ENERGETYCZNEGO WĘGLA BRUNATNEGO

Załącznik 1

WNIOSKI Z SEMINARIUM „Węgiel brunatny – szanse i zagrożenia rozwoju energetyki opartej na węglu brunatnym w I połowie XXI wieku w Polsce” i NARADY KOMITETU STERUJĄCEGO dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania złoża węglu brunatnego „Legnica”

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, 14 stycznia 2008 roku

Za kilka lat Polska stanie przed problemem braku wystarczającej ilości energii elektrycznej, a po roku 2020 znacznego ograniczenia wydobycia węgla brunatnego i produkcji z tego surowca najtańszej obecnie energii elektrycznej. Z tego powodu strategicznym celem powinno być między innymi **przygotowanie możliwości zagospodarowania złóż legnickich dla wydobycia i produkcji taniej i czystej energii, aby zapewnić w najbliższej przyszłości bezpieczeństwo energetyczne Polski.**

Głównym zadaniem Seminarium było **uświadomienie wszystkim zainteresowanym oraz odpowiedzialnym za bezpieczeństwo energetyczne Polski, że nasz kraj ma wszelkie atuty, aby w pierwszej kolejności opierać rozwój naszej elektroenergetyki na własnych (rodzimych) surowcach energetycznych, a przede wszystkim na węglu brunatnym, którego krajowe zasoby zaliczane są do największych w Europie.**

Głównymi wnioskami sformułowanymi przez uczestników seminarium są:

1. Przewidywany wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną w Polsce jest stosunkowo wysoki i mieści się dla **okresów pięcioletnich do 2025 roku w przedziale 23,2 do 47,2 TWh**. Zapewnienie dostaw energii elektrycznej w takich wielkościach będzie wymagać oddania do eksploatacji w każdej pięcioletce do 2025 roku elektrowni **o mocy zainstalowanej od 4 do 5 tys. MW**. Konieczny wzrost zapotrzebowania wynika też z faktu, że w niedługim czasie powinno nastąpić zwiększenie zużycia energii elektrycznej na mieszkańca. Obecnie wynosi około 3500 kWh/mieszkańca. Jest ono dwa razy mniejsze niż np. w Czechach czy w Niemczech.
2. Obecnie w Polsce i na świecie **węgiel brunatny jest najtańszym paliwem do produkcji energii elektrycznej**. Prognozy specjalistów przewidują, że ta tendencja utrzyma się w długim horyzoncie czasowym, ponieważ inne paliwa energetyczne w dotychczas rozpoznanych złożach w nadchodzącym okresie wyczerpią się, a nowe posiadać będą gorsze warunki górnictwo-geologiczne, tym samym będą więc droższe. Polska obecnie produkuje około 34% energii elektrycznej w elektrowniach opalanych węglem brunatnym o mocy około 9000 MW. Energia ta jest tańsza o 30% od energii z węgla kamiennego. Ostatni okres pokazał również wzrastającą rolę węgla brunatnego, jako surowca do przeróbki na paliwo gazowe i paliwa ciekłe.
3. Strategiczne znaczenie dla polskiej energetyki ma przygotowanie do eksploatacji nowego zagłębia górnictwo-energetycznego, mogącego w przyszłości zastąpić produkcję energii elektrycznej pochodzącej z dziś eksploatowanych rejonów. Najlepiej nadającymi się do

KOMITET STERUJĄCY IM. PROF. ADAMA STEFANA TREMBECKIEGO DLA PRZYGOTOWANIA ZAGOSPODAROWANIA LEGNICKIEGO ZAGŁĘBIA GÓRNICZO-ENERGETYCZNEGO WĘGLA BRUNATNEGO

górniczego zagospodarowania na dużą skalę są złoża w rejonie **Legnicy** (o zasobach około **15 mld Mg**) i **Gubina** (o zasobach około **4,5 mld Mg**), czyli o zasobach kilkakrotnie większych niż łączne dotychczasowe wydobycie w czynnych kopalniach węgla brunatnego w Polsce.

4. Ze względu na istniejącą oraz powstającą zabudowę terenów nad udokumentowanym złożem węgla brunatnego „Legnica” (planowana budowa drogi ekspresowej S-3 na odcinku Lubin-Legnica) należy niezwłocznie uwzględnić budowę kopalni i elektrowni opartej na tym paliwie w planach zagospodarowania przestrzennego województwa i gmin, na terenie których będzie prowadzona inwestycja. **W tym celu inwestycja ta powinna znaleźć się w zadaniu rządowym (programach) jako inwestycja celu publicznego o znaczeniu krajowym, a węgiel brunatny należy uznać za surowiec strategiczny wraz z określeniem głównych obszarów jego wydobycia.**
5. **Należy wyznaczyć zastępczego inwestora strategicznego dla złoża Legnica.** Do czasu podjęcia budowy kopalni i elektrowni przez inwestora strategicznego w tym rejonie będzie on zobowiązany chronić złożę przed zabudową kubaturową i liniową (drogi) oraz poprowadzić dalsze niezbędne prace przygotowujące złożę do udostępnienia.
Dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz samej inwestycji, inwestorami strategicznymi budowy Zagłębia Górniczo-Energetycznego „LEGNICA” powinny być polskie firmy, takie jak np. Polska Grupa Energetyczna S.A. czy KGHM Polska Miedź S.A.
6. **W Programie Operacyjnym *Innowacyjna Gospodarka* przeznaczyć odpowiednie środki finansowe** na opracowanie programu dalszego uszczegółowienia rozpoznania zasobów węgla brunatnego oraz opracowania nowych ekologicznych technologii jego przetworzenia na bezemisyjną energię elektryczną, oraz produkcji brykietu czy pyłu węglowego oraz przetwarzania na paliwa płynne i gazowe, a w tym gaz syntezowy i wodór.
7. **Polska powinna w sposób bardziej zdecydowany przyłączyć się do prac związanych z opracowaniem i szybkim wdrożeniem bezemisyjnej produkcji energii elektrycznej z węgla brunatnego i kamiennego.** Światowe firmy energetyczne prowadzą intensywne prace w tym temacie. Należy powołać pełnomocnika rządu do produkcji bezemisyjnej energii elektrycznej.
8. **Polska posiada wyspecjalizowane zaplecze naukowo-projektowe oraz produkcyjne w zakresie maszyn i urządzeń do eksploatacji odkrywkowej.** O możliwościach projektowych i produkcyjnych polskiego zaplecza branży paliwowo-energetycznej opartej na węglu brunatnym świadczy fakt, że polscy projektanci i inżynierowie wybudowali największą w Europie kopalnię i elektrownię w Bełchatowie. W ostatnich latach wybudowano maszyny i urządzenia dla kopalń węgla brunatnego, które nie ustępują pod względem technicznym produktom renomowanych firm światowych.
Te osiągnięcia są pewnym zabezpieczeniem, że polska gospodarka sama może zbudować nowe zagłębie górniczno-energetyczne w Legnicy czy Gubinie.
9. **W celu wydobycia pierwszych ton węgla brunatnego ze złoża „Legnica” w 2020 roku należy już w 2008 roku rozpocząć prace studialne i projektowe. Decyzje w tym zakresie należy podjąć niezwłocznie!** Następnie należy przystąpić do I etapu budowy zagłębia górniczno-energetycznego węgla brunatnego „Legnica” o zdolności wydobycia 25-30 mln Mg na rok i produkcji energii elektrycznej w elektrowni bezemisyjnej o mocy około 4400 MW (wielkości Elektrowni Bełchatów). Po realizacji I etapu należy przystąpić do realizacji II etapu z możliwością podwojenia wydobycia węgla i produkcji energii elektrycznej ze złoża „Legnica”. **Docelowo w rejonie Legnicy może powstać największa na świecie kopalnia węgla brunatnego o rocznym wydobyciu węgla 50-60 mln Mg i elektrownia o mocy około 9000 MW.** Takie wydobycie węgla

KOMITET STERUJĄCY IM. PROF. ADAMA STEFANA TREMBECKIEGO DLA PRZYGOTOWANIA ZAGOSPODAROWANIA LEGNICKIEGO ZAGŁĘBIA GÓRNICZO-ENERGETYCZNEGO WĘGLA BRUNATNEGO

brunatnego i produkcja energii elektrycznej będą porównywalne z obecnym wydobyciem i produkcją najtańszej energii elektrycznej z tego paliwa w Polsce. **Następnym złożem węgla brunatnego, którego zagospodarowanie może umożliwić wydobycie i produkcję energii elektrycznej na podobnym poziomie jak w Legnicy jest złożo węgla brunatnego „Gubin-Mosty”.**

10. Właścicielem węgla brunatnego jako strategicznego paliwa dla energetyki powinien być Skarb Państwa, a nie właściciel nieruchomości gruntowej. W związku z tym należy zmienić ustawy sankcjonujące ten stan prawny (Prawo Geologiczno-Górnictwo, Kodeks Cywilny).
11. **Zebrani uczestnicy Seminarium w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie uważają, że nie zagospodarowanie największych złóż węgla brunatnego w Europie: „Legnica” i „Gubin-Mosty” byłoby największym „grzechem zaniechania” i zobowiązują KOMITET STERUJĄCY im. prof. Adama Stefana Trembeckiego dla Przygotowania Zagospodarowania Legnickiego Zagłębia Górniczo-Energetycznego do rozpowszechnienia tych wniosków i przekazania ich przedstawicielom administracji rządowej i samorządowej, parlamentarzystom, naukowym ośrodkom opiniotwórczym w celu wykorzystania w podejmowanych decyzjach.**

Komisja Uchwał i Wniosków

dr hab. inż. Zbigniew Kasztelewicz prof. AGH Kraków, *Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie*

prof. dr hab. inż. Wiesław Kozioł, *Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie*

prof. dr hab. inż. Lech Gładysiewicz, *Politechnika Wroclawska we Wroclawiu*

mgr inż. Kazimierz Kozioł, *BOT KWB „Bełchatów” S.A.*

mgr inż. Romuald Salata, *BOT KWB „Turów” S.A.*